

Agnieszka Czachowska

Droga do adwokatury japońskiej

Palestra 46/11-12(539-540), 121-122

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ARTYKUŁ 29 – LIKWIDACJA – ROZWIĄZANIE

29.1. Zgromadzenie Ogólne, które miałoby zdecydować o rozwiązaniu UIA, musiałoby zostać zwołane z sześciomiesięcznym wyprzedzeniem i w oparciu o uzasadnione stanowisko Zarządu.

29.2. W razie niemożności wyłonienia jednego bądź dwu Likwidatorów, likwidację – od momentu podjęcia uchwały o rozwiązaniu UIA – prowadzi z urzędu Komitet Wykonawczy.

ARTYKUŁ 30 – MOC OBOWIĄZUJĄCA STATUTU

Niniejszy Statut został uchwalony przez zwyczajne Zgromadzenie Ogólne odbywające się w Filadelfii dnia 3 września 1997 r. i ratyfikowane belgijskim Dekretem królewskim z dnia 19 września 1999 r.

Początek mocy obowiązującej niniejszego Statutu wyznacza data zamknięcia Kongresu w Filadelfii, to znaczy dzień 7 września 1997 r.

tłum. *Ewa Stawicka*

Agnieszka Czachowska

DROGA DO ADWOKATURY JAPONSKIEJ

Na 125 mln mieszkańców Japonii przypada niewiele ponad 17 000 prawników, czyli jeden prawnik na około 7350 osób.

Pierwszym etapem na drodze do uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu prawnika w Japonii jest Państwowy Egzamin Adwokacki (National Bar Exam). Osoby, które go zdadzą mogą kontynuować edukację prawniczą w Instytucie Badań i Praktyki Prawa (Legal Research and Training Institute).

Egzamin odbywa się raz w roku, a limit osób, które mogą zostać przyjęte do Instytutu wynosi 1000, co stanowi około 3% wszystkich składających egzamin. Egzamin można powtarzać – podczas ostatniego prawie 1/3 spośród tych, którzy zdali były to osoby zdające po raz szósty lub więcej.

Ażeby przystąpić do egzaminu nie są wymagane ukończone studia prawnicze, ani wyższe wykształcenie.

Nie jest również wymagane obywatelstwo Japonii. Jednak wymagania odnośnie do znajomości języka japońskiego w mowie i piśmie są bardzo wysokie (po II Wojnie Światowej tylko jedna osoba pochodząca z Zachodu zdała egzamin).

Egzamin składa się z trzech etapów, z których każdy jest przeprowadzany osobno i osobno punktowany, a pomyślny wynik jednego etapu jest warunkiem przejścia do następnego. Należy pomyślnie przejść przez wszystkie trzy etapy, aby zdać cały egzamin.

Część pierwsza – nazywana „short-answer” to test wielokrotnego wyboru obejmujący takie dziedziny prawa jak prawo konstytucyjne, cywilne i karne. Podczas ostatnio przeprowadzanego egzaminu tej części nie zdało około 80% zdających.

Część druga – zdający mają za zadanie napisać esej. Sprawdzana jest wiedza z zakresu prawa cywilnego, karnego, konstytucyjnego, gospodarczego oraz procedur cywilnej i karnej. Aby pomyślnie zdać tę część egzaminu nie wystarcza sama znajomość prawa (black letter law). Zdający muszą opracować *casus* i wydać opinię prawną opierając się na nieuregulowanym stanie prawnym (unsettled legal issues). Nie zdaje 80% osób spośród składających egzamin. W 1996 r. przyjęto system preferencyjny dla osób powtarzających tę część egzaminu. 22% zdających to osoby z grupy preferencyjnej.

Część trzecia – egzamin ustny. Zdaje go około 97% spośród osób, które zakwalifikowały się do tego etapu. Osoby, którym nie powiedzie się na egzaminie ustnym w następnym roku nie muszą powtarzać żadnej spośród obowiązkowych części pisemnych egzaminu i są dopuszczane bezpośrednio do etapu ustnego.

Osoby, które pomyślnie zdały egzamin kontynuują edukację prawniczą w Instytucie Badania i Praktyki Prawa (Legal Research and Training Institute). Szkolenie w Instytucie trwa półtora roku i kończy się egzaminem.

Pierwsze trzy miesiące to nauka podstawowych zagadnień praktyki stosowania prawa. Przez kolejny rok studenci pracują w sądach, biurach prokuratorów i firmach prawniczych. Ostatnie trzy miesiące to czas na podsumowanie szkolenia.

Po ukończeniu szkolenia studenci decydują, czy chcą zostać sędziami, prokuratorami czy też otworzą prywatną praktykę. 80% absolwentów wybiera prywatną praktykę.

Propozycje reform: zwiększenie liczby przyjmowanych do 3000 do końca obecnej dekady. Proponuje się również utworzenie szkół prawa, których ukończenie byłoby warunkiem przystąpienia do egzaminu (National Bar Exam).

Streszczenie artykułu Davida Monroe: *Prawnicy w Japonii: droga wstąpienia do adwokatury w Japonii (Japan's Lawyers: the Path to Admissior to the Bar in Japan)*, który ukazał się w *International Legal Practitioner* (marzec 2002 r.).